

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № _____ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Художня лабораторія народного мистецтва
підготовки магістра

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

освітньої програми «Музичне мистецтво»

Програма навчальної дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва» підготовки магістра, 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», за освітньої програмою «Музичне мистецтво»

Розробник: Марач Олександр Миколайович, ст. викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства, кандидат мистецтвознавства

Рецензент: Драганчук Вікторія Миколаївна, доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства, кандидат мистецтвознавства

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії теорії мистецтв та виконавства

протокол № 2 від 9.10 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (Ігнатова Л.П.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету культури і мистецтв

протокол № 2 від 11.10 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Шиманський П.Й.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

*Таблиця 1
денна форма навчання*

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Освітня програма «Музичне мистецтво»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1,5
		Семестри 9, 10,11
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 42год
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: залік 11 семестр

*Таблиця 2
заочна форма навчання*

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Освітня програма «Музичне мистецтво»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1,5
		Семестри 11, 12, 13
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 12 год.
		Форма контролю: залік 13 семестри)

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Робоча програма з навчальної дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва (вокальна група)» є нормативним документом Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою історії, теорії мистецтв та виконавства на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 «Музичне мистецтво» денної форми навчання. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціалізацію (освітня програма) «Музичне мистецтво» відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва (вокальна група)», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Мета вивчення курсу – «Художня лабораторія народного мистецтва (вокальна група)» є важливою дисципліною при підготовці хорового диригента, оскільки при вивченні курсу закладаються основи співу в ансамблі, розуміння та вміння відтворити специфіку народно-академічної манери співу. Спів у колективі пов'язаний із практикою виконавської діяльності, яка є обов'язковою умовою успішної підготовки фахівця. Прищепити любов до народного та народно-академічного співу, виховати художнє мислення, навчити засвоювати хорові партитури, вміння створювати інтерпретації музичних образів і передавати свій задум у виконавській діяльності.

Завдання вивчення курсу:

оволодіння навичками, необхідними для співу в народно-академічній манері; розширення музичного світогляду, ознайомлення з кращими зразками української народної хорової музики, народною музичною творчістю; розвиток навичок самостійної роботи над хоровими партіями.

В результаті вивчення курсу студент повинен:

знати:

теоретичний матеріал щодо співочої техніки;
правила вивчення та виконання хорової партитури;
найбільш вагомні хорові твори українських композиторів;

вміти:

володіти співочими навичками;
реалізувати у виконавській діяльності теоретичні знання і навички, отримані в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
відтворити хорову партитуру нескладної фактури на фортепіано.

3. У процесі вивчення курсу студент формує такі освітні і професійні

компетентності, що включають здатність до:

- набуття знань щодо становлення і розвитку українського народного хорового мистецтва;
- вивчення, узагальнення та впровадження в практичну роботу передового музичного репертуару народного хорового мистецтва;
- вивчення, узагальнення та впровадження в практичну роботу різних народних вокально-хорових технік співу;
- використання в музично-педагогічному процесі сучасних методів та прийомів музичного навчання і виховання;
- естетичного оцінювання і впровадження кращих зразків музичного мистецтва у художньо-педагогічну діяльність;
- самостійної виконавської і словесної інтерпретації музичних образів і практичного володіння музично-виконавським репертуаром;
- вироблення у студентів професійних орієнтирів щодо майбутньої художньо-виховної діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Змістовний модуль. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

2. Змістовний модуль. Вивчення різних технік народного співу в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

3. Змістовний модуль. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

*Таблиця 3
денна форма навчання*

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 1. Вивчення партій хорового репертуару	15	6	9	
Тема 2. Імпровізаційність у народному співі.	15	6	9	
Тема 3. Ансамблевість у колективі з хоровою. Інструментальною та хореографічною групами.	15	6	9	

Всього за змістовий модуль 1	45	18	27	
Змістовий модуль 2. Вивчення різних технік народного співу у вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 4. Специфіка волинського фольклору.	13	4	9	
Тема 5. Виконавська робота в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва	13	4	9	
Тема 6. Вокально-хорові техніки виконання народного співу.	13	4	9	
Всього за змістовий модуль 2	39	12	27	
Змістовий модуль 3. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 7. Волинський фольклор в автентичному виконанні.	18	6	9	3
Тема 8. Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп.	18	6	9	3
Всього за змістовий модуль 3	36	12	18	6
Всього	120	42	72	6

Таблиця 4
заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 1. Вивчення партій хорового репертуару	13	3	10	
Тема 2. Імпровізаційність у народному співі.	13	3	10	
Тема 3. Ансамблевість у колективі з хоровою. Інструментальною та хореографічною групами.	12	2	10	
Всього за змістовий модуль 1	38	8	30	

Змістовий модуль 2. Вивчення різних технік народного співу у вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 4. Специфіка волинського фольклору.	15	3	10	2
Тема 5. Виконавська робота в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва	15	3	10	2
Тема 6. Вокально-хорові техніки виконання народного співу.	14	2	10	2
Всього за змістовий модуль 2	44	8	30	6
Змістовий модуль 3. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 7. Волинський фольклор в автентичному виконанні.	17	4	10	3
Тема 8. Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп.	21	4	14	3
Всього за змістовий модуль 3	38	8	24	6
Всього	120	24	84	12

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5

Денна і заочна форма навчання

Тема	Кількість годин	
	денна	заочна
Вивчення партій хорового репертуару		
1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва	9	10
2. Вивчення партій хорового репертуару.		
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.		
Імпровізаційність у народному співі.		
1. Вивчення різних технік народного співу в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	9	10
2. Вивчення партій хорового репертуару.		
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.		
Ансамблевість у колективі з хоровою. Інструментальною та хореографічною групами.		
1. Ознайомлення з різними техніками регіональних народних	9	10

манер співу. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.		
Специфіка волинського фольклору. 1. Ознайомлення зі специфікою виконання волинського фольклору. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.	9	10
Виконавська робота в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва 1. Індивідуальна робота над вибраними партитурами. Їх виконавський аналіз. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.	9	10
Вокально-хорові техніки виконання народного співу. 1. Ознайомлення з різними вокальними техніками народного співу. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.	9	10
Волинський фольклор в автентичному виконанні. 1. Аналіз виконання різними колективами автентичного волинського фольклору. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.	9	10
Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп. 1. Розподіл функцій хорової, інструментальної та хореографічної груп на індивідуальні сегменти діяльності ансамблю. 2. Вивчення партій хорового репертуару. 3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.	9	14
Разом	72	84

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 6

Поточний контроль (max = 40 балів)								Модульний контроль (max = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2			100
ЗМ 1			ЗМ 2			ЗМ 3		М1	М2	М3	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	20	20	

Таблиця 7

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Таблиця 8

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи		
Оцінка	К-сть балів	Критерії
A	18-20	При виконанні творів студент продемонстрував: – високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації; – правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом; – правильне використання різних штрихів; – високе вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
B	15-17	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації;

		– правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом;
C	12-14	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації;
D	7-11	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій;
E	6-1	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи;
FX	0	Твори не виконувалися.

Таблиця 9

Критерії оцінювання змістовного модуля		
Оцінка	К-сть балів	Критерії
		При виконанні творів студент продемонстрував:
A	5	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації; – правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом; – правильне використання різних штрихів; – високе вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
B	4	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації; – правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом;
C	3	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими

		окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації;
D	2	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій;
E	1	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи;
FX	0	Твори не виконувалися.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. - К.: Наукова думка, 1988.
2. Бойко В.Г. Сучасна народнопоетична творчість на Україні / В. Бойко.- К.: Наукова думка, 1973.
3. Гордійчук М.М. Як записувати народну музику / М. Гордійчук. – К.: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960.
4. Гуменюк А.І. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.,1967.
5. Гуменюк А.І. Як записувати народну танцювальну музику / А. Гуменюк. – Народна творчість та етнографія, 1969, № 4.
6. Дей О.І. Сторінки з історії української фольклористики / О. Дей. - К.: Наукова думка, 1978.
7. Колесса Ф. Народна музика на Поліссі / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
8. Колесса Ф. Ритміка українських народних пісень / Ф. Колесса. -Львів, 1907.
9. Колесса Ф.Ф. Фольклористичні праці / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
10. Правдюк І. Ладові основи української народної музики / І. Правдюк. – К. : вид-во АН УРСР, К., 1961.
11. Танцюра Г. Записки збирача фольклору / Г. Танцюра. – К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури. - К., 1958.

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 2017 р.

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло